

Seisoimme rivissä. Tai pikemminkin laumassa. Ehkä se oli jokin niissä saastaisissa raadonkappaleissa, joilla meidät oli hetki sitten ruokittu, kun ymmärsin olevani erillinen osa joukkoa. Jokin koostumus rasvaisissa palasissa oli saanut sisimmässäni nitkahtamaan, ja ymmärsin tuijottavani edessäni olevan olennon niskaa. Kuten kaikki muutkin ympärilläni, seisoivat ja tuijottivat. Joku puhui kaukana edessä. Hänen äänensä ei kantanut korviini asti. Nouseva ja laskeva puhe, sanoja, jotka eivät merkinneet mitään. Katsoin olentoja ympärilläni, olivatko ne enää edes ihmisiä? Saastaisiin, likaisiin ja revenneisiin univormuihin puettuja, osa niin pahoin vaurioituineita ja silvottuja, ettei niitä olisi edes hyvässä uskossa voinut ihmisiksi tunnistaa. Olinko minä samanlainen? Hitaasti kohotin käteni ja katsoin sitä. Verinen, likainen ja naarmuilla. Osa kynsistä puuttui. Kosketin hitaasti kynnetöntä sormenpäättä. En tuntenut mitään, en kipua, en mitään. En saanut mieleeni, miten kynnet olivat irronneet, ei sillä kai ollut väliäkään. Vieressäni seisova olento, mies, päästi matalan korahduksen ja huojauti eteenpäin. Huomasin vastaavani ääneen ja nytkähtäväni samalla tavalla liikkeelle. Koko laumamme liikkui. Ääni kohosi meidän edellämme mahtipontinsena, jossain kaikuivat raikuvat aplodit. Mille ne taputtivat? Vaappuessamme äänen suuntaan katsoin kentän laidalla liehuvia viirejä. 101. 102. 103. 104. Mitä ne merkitsivät? Jokin nitkahti jälleen sisälläni ohittaessani lipun 103. Katsoin sen alla seisovaa olentoa. Miestä? Tämä seisojallaan lippua kannatellen, tyhjin silmin katsoen ei minnekään. Käänsin katseeni joukon kaartautuessa. Ensimmäistä kertaa näkyviin tulivat ne toiset. Ne toiset oli ainoa tapa kuvata noita muita. Ne seisoivat omassa joukossaan, liikehtien nopeasti, kuin aistipyrähdykset olisivat jatkuvasti kulkeneet kehonsa poikki. Kuin olisivat olleet elossa. "...ja tällä tapaa, me tulemme voittamaan vihollisemme. Murskaamaan ja tappamaan viimeiseen mieheen, naiseen ja lapseen!" Nainen käveli edestakaisin kentällä. Hänen suunsa puhui kovalla äänellä, aikesi ja sulkeutui nopeammin kuin yhdenkään meistä mieli ehti ymmärtää. Joukkomme ohittaessa häntä hän pudisti inhoten päätään ja osoitti meitä adjutantilleen. "Nuo pitäisi kaikki vain tappaa." Adjutantti nyökkäsi yhtäläisen inhon vallassa. Tappaa. Tappaa. Tappaa. Sana oli ensimmäinen, joka kulki joukkomme läpi niin, että me kaikki sen ymmärsimme. Pitäisi tappaa. Nuo pitäisi tappaa. Kaikki vain tappaa. Yhdessä parviällyn polttaessa käskyä mieliimme nostimme katseemme, lakkasimme tuijottamasta toistemme niskaa. Kaikki pitäisi tappaa. Vieressämme seisoivat nuo elävät. Noita hän oli varmasti tarkoittanut. Ei täällä ollut enää ketään muuta tapettavaa. Pakotimme kehomme liikkeeseen, valjastimme natisevat nivelet ja pitkään paikoillaan olleet jäsenet liikkeeseen hyökyessämme kohti heitä, jotka olivat olleet kuuntelemassa naisen puhetta. Heitä, jotka olivat taputtaneet hänen sanoilleen, mutta silti sisimässään inhonneet meitä. Tuoreen veren hajun turskahtaessa ilmoille mieleni nitkahti jälleen, minäni sammui, ja päästin parviällyn, laumamielen vyörymään lävitseni. Nuo kaikki pitäisi tappaa. Vain tappaa. Huomasin tuijottavani tyhjää seinää. Mieleni nitkahti jälleen käyntiin. Ympärilläni ei ollut enää muita, en edes tiennyt, minne lauma oli mennyt. Hitaasti lähdin kulkemaan eteenpäin. Hämärä kalvo peitti toisen silmäni. Koskin siihen. Sormeni kohtasivat jonkin kovan. Irrotin esineen varovasti, hitaasti silmästäni. Näkö ei korjaantunut, mutta haarukka irtosi helposti. Katsoin esinettä kädessäni. Mikä oli sen tarkoitus? Tunnistin sen, tiesin sen nimen mutta en sitä, mitä sillä tehtiin. Tiesin, että joskus olisin ollut tästä kaikesta kauhuissani. Nyt syvä tyyneys pysyi mieleni päällä peittämässä lähes kaiken, kuten sen, missä laumani oli. Missä se nainen oli. Missä kenttä oli. Katosoin hitaasti ympärilläni. Taloja ja nurmikkoja, muutama auto. Missään ei liikkunut ketään. Kukaan ei puhunut missään. Kaikkialla oli aivan hiljaista. Ainoastaan joki piti pientä pehmeää solinaa jossain rakennusten takana. Sen ääni oli tuttu. Huojuen lähdin etenemään kohti jokea. Hidas askel kerrallaan, toisessa jalassa

oli ilmeisesti jotain vikaa. En osannut arvioida, polvi näytti niin pirstoutuneelta, ettei sen olisi pitänyt pysyä edes kasassa. Laahaavaan jalkaani tarttui sanomalehti, joka oli leijailnut vapaana pitkin katua. Vihdoinkin. Pieni ääni, joka ei ollut naisen eikä osa parviälyä. Se kuului pääni sisältä, muttei tuntunut epämiellyttävältä. Ojensin käteni ja haparoiden pyydystin lehden maasta. Sen sivut ja sisältö olivat yhtä sekamelskaa. Tiesin, mitä lehdellä tehtiin, mutten osannut saada sen sisältöä selville. Katsoin merkityksetömiä kuvia ja vielä turhempaa tekstiä. Lehti ei merkinnyt minulle mitään. Mutta sen pitäisi, sanoi jälleen pieni ääni. Jotta saisit tietää, mitä on tapahtunut. Sinun on saatava joku lukemaan se sinulle. Ehkä pieni ääni oli oikeassa. Ehkä väärässä. Yksi asia oli varmaa, jos löytäisin ihmisen, joka lehden minulle lukisi, löytäisin myös ruokaa. Tunsin suupielten ratkeilevan niiden kohotessa virnistykseen. Lisää ruokaa. Ajatus pehmeistä ihmisruumiinosista tuntui lähes liian hyvältä. Mielessä tuntui pieni kipinä, kuin muiston haamu. Tiesin, miltä tuntui upottaa hampaansa sätkivän saaliin aivomassaan. Endorfiini ja dopamiini sykähtivät sisälläni. Se tuntui hyvältä. Puristin sormeni lehden sivuihin kiinni ja lähdin vaappumaan eteenpäin. Tyttö istui rannalla kasvot jokeen päin. Hän ei ollut huomannut minua, minä huomasin jo kaukaa hänen olevan elävä. Katsoin, miten hänen käsissään pitämä onki heilui hiljaa tuulessa, siima ja koho vedessä värähtelivät silloin tällöin. Kala söisi pian. Halusin ilmoittaa hänelle tulostani, ja päästin äänen. Säikähtäneenä lapsi pyörähti ympäri ja tuijotti minua kauhuissaan. Hitaasti huojuin lähemmäs ja ojensin lehteä kädessäni. Lue minulle tämä, pieni ääni huusi pääni sisällä. Kerro minulle mitä on tapahtunut! Ojensin tytölle lehteä, hän perääntyi itkien kohti jokea puhuen minulle sanoja aivan liian nopeasti. Ei, ei minulle. Huomasin miehen hiukan kauempana. Tämä saapui juosten meitä kohti, käsiään ojennellen, huutaen. Käännyin miestä kohti lehti koholla, tämä osaisi lukea varmasti paremmin kuin lapsi. Lue minulle, komensin miestä, mutta ääni, joka sisältäni tuli kuulosti jopa omiin korviini aivan joltain muulta. Aivan kuin minulla ei olisi ollut enää leukaa. Yritin uudestaan ja ojensin lehteä. "Aivan niin!" mies huusi ja huitoi käsillään, "tule tännepäin! Pois lapsen luota! Ota minut, säästä lapsi!" Miehen sanat olivat käsittämättömät. Eikö hän ymmärtänyt, että tahdoin hänen lukevan minulle lehteä? Ojensin käsiäni ja lehteä häntä kohti raivokkaammin. Pidin vaativaa ääntä, tunsin irrallisen leukani hakkaavan vasten rintaani. Ääni ei ollut miellyttävä. "Juokse Sara!" mies huusi ohitseni lapselle, "muistat missä leiri on? Käy hakemassa muut. Minä pidättelen tätä sen aikaa!" Käännyin hitaasti katsomaan takanani liikkuvaa lasta. Keitä tämä oli hakemassa? Miksi minua piti pidätellä? Lähdin kysyvänä tätä kohti, mutta mies astui väliimme. "Pois Saran luota! Tule minun luokseni, ota minut mieluummin! Katso, olen jo vanha ja heikko, olen helppo saalis!" Käännyin jälleen katsomaan miestä. Tämä näytti tosiaan vanhalta. Muttei heikolta. Likaiselta. Pysähdyin katsomaan tätä lehti enää vain toisesta kädestä roikkuen. Annoin vapaan käden vaipua. Ota minut. Helppo saalis. Mies ei koskaan osaisi lukea minulle lehteä. Pieni ääni oli myös samaa mieltä. Hitaasti annoin lehden pudota ja katsoin, miten se kevyesti tömähti maahan. Nariseva ääni, joka suustani lähti, oli tahdotonta läheystyessäni miestä. Katsoin tätä arvioiden, puntaroiden mahdollisuuksiani. Helppo saalis. Ota minut. Tällä kertaa sisälläni ei nitkahtanut. Ehkä edellisestä ateriasta oli tarpeeksi lyhyt aika. Saalistajan tavoin vyöryin miehen päälle, eivätkä hänen potkunsaa tai lyöntinsä tuntuneet jo valmiiksi runnellussa kehossani. Pureminen oli vaikeaa ilman alaleukaa, mutta sain kaluttua ylähampaani hänen olkaansa. Lämpimän ihmisveren purkahtaessa kasvoilleni tunsin vajoavani euforiaan, hormonien syövä tietään läpi niiden hermoratojen, joita kehossani vielä oli. Jos olisin ollut enemmän elossa, olisin tullut. Örisin hyvänolon vyöryessä ympärilläni kalutessani miehen jänteistä lihaa. Isku selkään heitti minut kuitenkin nurin. Endorfiinipötkkyrässä kampeksi itseni tuskallisen hitaasti seisomaan ja

katsoin olentoa, joka oli ilmaantunut paikalle. Meitä lähestyi juosten mies, jota lapsi seurasi. Miehellä oli kädessään ase. Oliko mies juuri ampunut minua? Toinen isku heitti minut voimalla taaksepäin. Kaaduin selälleni jokeen, ja tunsin uppoavani kuin kivi. Onteloissa ja koloissa, joita en tiennyt ruumiissani ennen olleen, virtasi nyt vesi. Hitaasti lähdin kohoamaan takaisin kohti pintaa. En pyristellyt, en uinut. Kohosin. Kun pääni puhkaisi pinnan, kuulin taas ihmisten puheen, vaikken nähnytkään heitä. Kasvoni olivat edelleen pinnan alla. Joskus olin osannut kääntyä vedessä, nyt näiden tuskallisen jähmeiden raajojen liikuttaminen ei siihen auttanut. "... hyvä jumala! Martin, olet edelleen hengissä!" "Kyllä sinä tiedät, mitä on tehtävä." "En tiedä pystynkö minä -" "Sinun on pakko, tai minusta tulee tuollainen samanlainen tyhjä kävelijä, kuin tuo! Jos ei minun niin edes Saran tähden! En halua että hänen setänsä muuttuu tuollaiseksi!" Virta kuljetti minua hitaasti eteenpäin. Onnistuin kääntymään niin, että toinen silmäni pisti esiin vedestä. Osa kehostani edelleen mielihyvän kourissa maisteli miehen verta, toinen puoli seurasi kiinnostuneena, miten paikalle saapunut mies auttoi ystävänsä pystyyn joen partaalle ja taputti tätä sitten huokaisten selkään. "En tiedä miten tulemme selviämään ilman sinua. Mitkä ovat ohjeemme -" "Kyllä te selviätte. Pysykää vain suunnitelmassa mennä pohjoiseen. Nuo paholaiset ovat vain täällä etelässä. Pohjoisen aroilla olette turvassa. Nyt, hyvästi Paul." "Hyvästi." Nuorempi mies kohotti aseensa vasten vanhemman niskaa. Vesi värähti äänestä ja miehen rannalta jokeen lyyhistyvä ruumis lähetti aallot loiskahtaen matkaan. Tuore ruumis kellui nopeammin kuin minä ja pian törmäsimme toisiimme virran kuljettaessa meitä mukanaan. Miehen veri levisi vedessä. Värisin endorfiinista veren ympäröidessä minut ja tarttuessa minuun. Kankein sormin kaivoin kallonpohjassa olevasta repeämästä pehmeää aivomassaa ja työnsin syvälle kurkkuuni. Oli helpompaa syödä, jos jätti alaleuan kokonaan huomiotta ja työnsi ruuan niin syvälle, kuin se vain meni. Suoraan vatsaan. Suoraan hyvinolonkeskukseen. Mitkä ovat ohjeemme? Pohjoiseen. Tällä etelässä. Nyt pohjoiseen. Miesten sanat polvelivat mielessäni. Mitkä ovat ohjeemme? Tunsin parviällyn pyyhkäisevän mieltäni karahtaessani rantaan. Mies, jonka katse oli tyhjä ja kasvot kuin kiveä, seisoi pitäen käsissään lippua. Tunnistin lipun. Kankeasti nousin vedestä ja kiipesin törmän yli miehen luo. Näin hänen takanaan seisovan muitakin, parviäly huikui heistä kohisten. Pohjoiseen. Täällä etelässä. Nyt pohjoiseen. Vastasin laumalle, joka toivotti minut örinällään tervetulleeksi. Kaikki pitäisi tappaa. Vain tappaa. Lippua kannatellut mies kääntyi katsomaan minua tyhjillä, kuolleilla silmillään. Näin miten ikenet liikkuvat hitaasti hampaiden yli hymyyn tämän katseen terävöityessä. Pohjoiseen. Ohjeemme. Nyt pohjoiseen. Kaikki pitäisi tappaa. Nyökkäsin tuskallisen hitaasti ja lähdin laahautumaan keinahtelevan lauman edellä. Mies raahautui rinnallani. Tältä etäisyydeltä näin lippumme. Joku oli tahrannut sen verellä ja lialla. Alkuperäinen valkea väri näkyi paikoitellen. Ja musta kirjoitus, jonka olin tiennyt osaavani lukea vaikka pää alaspäin haudassa. 103. divisioona.